

واژگان پایه از زبان کودکان ایرانی

شهین نعمت زاده و همکاران. تهران: انتشارات مدرسه، ۱۳۹۰.

چاپ نخست، ۴۳۲ صفحه.

سوانح آموزی^۱ به صورت رسمی با کتاب درسی تجربه می‌شود. به همین دلیل باید با مهارت‌های زبانی ادراکی^۲ و تولیدی^۳ دانش‌آموزان، هم‌خوانی داشته باشد. اگر در کتاب‌های درسی از واژه‌ها^۴ و ساختار دستوری (نحو)^۵ مناسب برای دانش‌آموزان استفاده شود و سطح مفاهیم آموزشی با رشد شناختی^۶ کودک تناسب داشته باشد، فهم‌پذیری^۷ کتاب‌های آموزشی و درنتیجه یادگیری و یاددهی اثربخش تحقق خواهد یافت. واژگان پایه، مجموعه میانگینی از واژه‌ها هستند که یک گروه سنی آنها را می‌فهمند و استفاده می‌کنند. از این میان واژه‌هایی که اهل زبان برای برقراری ارتباط متعارف در موقعیت‌های اجتماعی متفاوت به آنها نیاز دارند، واژگان پایه عمومی^۸ و واژه‌های طبقه‌بندی شده و حوزه‌ای که در امور آموزشی استفاده می‌شود، واژگان پایه آموزشی نامیده می‌شود (علاقمندان، ۱۳۸۰ و مک‌کارتی و کارترا^۹، ۲۰۰۳: ۶). از سوی دیگر واژگان پایه را می‌توان به بیانی/ تولیدی (گفتاری و نوشتاری) و ادراکی (شنیداری و خوانداری) تقسیم کرد. وارینگ^{۱۰} (۱۹۹۹)، واژه‌های ادراکی و بیانی/ تولیدی را از مفاهیم سنتی مباحث مربوط به

-
1. literacy
 2. perceptive
 3. productive
 4. vocabulary
 5. syntax
 6. cognitive development
 7. intelligibility
 8. general core vocabulary
 9. McCarthy & Carter
 10. Waring

فراگیری زبان می‌داند و معتقد است که تعریف، توصیف و مقوله‌بندی این مفاهیم ساده نیست و این عدم شفافیت تاحدی در شیوه توصیف و برچسبدهی آزمون‌های واژگان ادراکی و بیانی نشان داده می‌شود (ر.ک: ملکا^۱، ۱۹۸۲ و ۱۹۹۷).

کتاب حاوی بخشی مقدمه‌گونه، طرح پژوهشی، مبانی طبقه‌بندی و جدول‌های طبقه‌بندی شده آن در پنج فصل به تفکیک پایه‌های تحلیلی دبستان است. سه بخش از این کتاب در ۵۸ صفحه به تبیین انجام پژوهش پرداخته و بخش چهارم که بخش اعظم آن است، فهرست‌های واژگانی است.

جلد و حروف چاپی و طراحی‌ها، مشکلی برای خواننده پدید نمی‌آورد. جدول‌ها به دو صورت موضوعی و پلکانی تنظیم شده و واژه‌ها در جدول با حروفی بزرگ‌تر چاپ شده است. تا حدودی خط انتخاب شده، کودکانه است که به آن نیازی نیست، زیرا مراجعه کننده به کتاب، کودک نیست و نیازی به چنین حروف درشتی حس نمی‌شود. شاید هدف آن بوده که واژه‌های مورد نیاز راحت‌تر به چشم آید.

هرچند در بخش سوم توضیحی درباره حروف اختصاری جدول‌ها آمده است، بهتر بود در آغاز فصل چهارم که خود جدول‌ها ارائه می‌شود و در آغاز هر جدول (موضوعی، پلکانی)، راهنمای آنها نیز به اختصار تکرار می‌شود تا مراجعه کننده بی‌نیاز از بخش‌های دیگر کتاب شود.

کتاب حاضر درواقع به روش تحقیق نپرداخته و اصول به کاررفته برای دستیابی به دقت و صحت کار انجام‌شده را توضیح نداده است. روند کار در همان مقدمه به سرعت و به مسامحه بیان شده است؛ بنابراین نمی‌دانیم واژه‌های تهیه شده با چه دقتی به دست ما رسیده است. اگر این موارد در گزارش هزار صفحه‌ای و کتاب کاربست هم آمده باشد، در اینجا نیز باید تکرار شود.

در گزارشی که اکنون پیش روی ماست نیز نکاتی چند به چشم می‌آید. یکی از هدف‌های تهیه واژگان پایه این است که در نوشتمن کتاب‌های درسی و غیر درسی، واژه‌هایی به کار رود که برای کودکان همه مناطق ایران بهویژه مناطق دوزبانه قابل فهم باشد. به همین دلیل نمونه‌گیری از همه نقاط کشور انجام شده است. با وجود این در انتخاب واژگان پایه، ملاک پربسامدترین واژه‌ها بوده است. در این حالت، واژه‌هایی به فهرست مورد نظر راه یافته که بیشتر کودکان آنها را می‌فهمیده‌اند؛ یعنی واژه‌های گروه اقلیت، راه به فهرست نداشته است. چگونه می‌توان دانست که

1. Melka

واژه‌های پرکاربرد فهرست در مناطق مختلف درک می‌شود. برای رسیدن به چنان هدفی شاید یک راه این بود که برای مناطق یا قومیت‌های مختلف، فهرست‌های جدآگانه تهیه شود و واژه‌های مشترک این فهرست‌ها با رعایت اصل سامد به خزانهٔ واژگان پایه راه یابد درواقع پربسامدترین واژه‌ها متعلق به شهرهای بزرگ و فارسی‌زبان است و اطمینان نداریم که بیشتر کودکان مناطق مختلف کشور، این واژه‌ها را یکسان درک می‌کنند.

فارغ از اولویت و لزوم کار، برای نقطهٔ آغاز جستجوی واژگان پایه، حوزه‌ای دیگر فراموش شده است. کتابهایی که در ایران برای کودکان نوشته می‌شود، منحصر به کتابهای درسی نیست. کتابهای درسی نیز در دوره‌های مختلف، در موضوعاتی درسی مختلف و توسط نویسندهای مختلفی به نگارش درآمده است. ما چند نشریه نیز برای کودکان داشته‌ایم. شناخت ما از مناسببودن این کتاب‌ها و نشریه‌ها چیست؟ آیا همه این کتاب‌ها و نشریه‌ها در یک تراز هستند؟ ما کتابهای کودک موققی داشته‌ایم. نویسندهای و سرایندگانی در این کشور برای کودکان نوشته‌اند که از افتخارات ادبیات کودک ما هستند. آیا نوشته‌های ایشان نیز با این مشکل‌ها روبرو بوده است؟ برای پاسخگویی به این پرسش‌ها چه کردی‌ایم؟ آیا نمونه‌ای از کتاب‌ها و نشریه‌های مختلف را آزموده‌ایم؟ اگر پیش از دست‌یازیدن به کار بزرگ و پرخطر واژگان پایه، پژوهش‌هایی تجربی دربارهٔ بررسی یا مقایسه نوشته‌های مختلف برای کودکان از نظر مفهوم و آشنای کودک بودن اثر انجام می‌دادیم، شاید پیکره و ابزاری مناسب برای پیمایش واژگان پایه به‌دست می‌آوردیم.

در تدوین جدول‌های موضوعی واژگان پایه، اظهار می‌شود که «برای نمایش موضوعی واژه‌ها با توجه به کاربرد آموزشی آنها طبقه‌بندی خاصی ابداع شد» (ص ۴۵). بیست‌وچهار موضوع به این نیت فراهم شده است. این ابداع بر چه اساسی صورت گرفته است؟ چون تصریح شده است که کار براساس کاربرد آموزشی واژه‌ها بوده است، این طبقه‌بندی براساس کدام منبع ارائه شده و اگر تغییر و تبدیل یا کاهش و افزایشی اعمال شده، در کجا و به چه علت بوده است؟ آیا این بیست‌وچهار موضوع کامل است و چیزی از قلم نیافتاده است؟ آیا نمی‌توان برخی از موضوعات را بهم آمیخت و از تعداد آنها کاست؟ طبقه‌بندی واژه‌ها در این حوزه‌های بیست و چهارگانه بر چه اساس بوده است؟ بسیاری از واژه‌ها در طبقه‌های مختلف آمده است. چنان‌که خواهیم دید، دو نکته در این کار دیده می‌شود: نخست آنکه در برخی موارد نسبت‌دادن واژه به یک حوزه چندان ما را مجاب نمی‌کند. دوم، اگر بناست با توجیه و تأویل واژه‌ها را به موضوعاتی

مختلف نسبت دهیم، این کار را شاید بتوان برای اغلب واژه‌ها و در اغلب موضوع‌ها انجام داد. در این صورت علت آغازین طبقه‌بندی و تدوین موضوعی واژه‌ها مورد تردید واقع خواهد شد. در بخش کاربرد واژگان پایه، چند موضوع ذهن را آزار می‌دهد. اگر بپذیریم که آنچه در طرح واژگان پایه به‌دست آمده، درواقع آشنای بیشتر کودکان ما باشد، کاربرد آن، اما و اگرهایی را با خود دارد. برای نوشتمنی برای کودکان یک گروه سنی خاص چگونه باید از واژگان پایه استفاده کرد؟ آیا منحصر به همین واژه‌ها هستیم؟ واژه‌ای غیر پایه هم داریم که برای انتقال یک مفهوم به آنها نیاز است. معیار انتخاب آنها چیست؟ فرض کنید می‌خواهیم برای کودکان اول دبستان، متنی درباره بدن بنویسیم. در جدول «م-۱-۱» (ص ۶۲) که نخستین جدول موضوعی است، چهارده واژه آمده که همگی اسم است. هفت واژه، بخش‌هایی از بدن انسان است و هفت واژه اسم‌هایی که می‌پذیریم با موضوع بدن در ارتباط هستند (هرچند جای بحث محفوظ است). از سوی دیگر در جدول «پ-۱-۱»، سی‌ویک واژه برای پله اول در پایه اول ارائه شده است. در این سی‌ویک واژه تنها یک حرف اضافه «در» مشاهده می‌شود. نه حرف دیگری، نه هیچ فعلی. من نویسنده از چه فعل‌ها و چه واژه‌های دیگری می‌توانم استفاده کنم و چند جمله درباره بدن برای کودکان اول دبستان بنویسم. در پله دوم هم تنها فعل «بازی کردن» را داریم. کودک تا پایان سال نخست دبستان به‌جز فعل‌های «نقاشی کردن» و «جارو کردن»، فعل دیگری را نباید یاد بگیرد. چاره چیست؟

در کاربردهای دیگری که محققان محترم برای دستاوردهای خود قایل شده‌اند، استفاده برای دیگر کشورهای فارسی‌زبان، کودکان استثنایی و سوادآموزی بزرگ‌سالان نیز در فهرست طولانی ایشان آمده است (ص ۴۷). ما درباره تعییم یافته‌های این پژوهش به جامعه تردید داریم. اگر نمونه‌گیری را بپذیریم، ابزار و اجرا مورد سوء‌ظن جدی است. با وجود این حتی اگر ابزار و اجرا را هم بپذیریم، باز یافته‌های ما به کودکان استثنایی تعییم نمی‌باید. در این پژوهش چنان‌که برمی‌آید، سهمیه‌ای به گروه‌های مختلف کودکان استثنایی داده نشده است. کودکان استثنایی خود چند گروه هستند و هر گروه با گروه‌های دیگر به لحاظ یادگیری زبان، تفاوت‌های بنیادین و شدیدی دارد. حتی هرچند کودکان استثنایی راه‌یافته به مدرسه در کلاس اول از دانش‌آموزان عادی همان پایه، میانگین سنی بیشتری دارند، باز پیشرفت رشد زبان در این دو گروه قابل مقایسه نیست. حتی درون گروه‌های استثنایی نیز تفاوت چشمگیر است. پس واژگان پایه برای کودکان استثنایی کاربرد ندارد. معلوم نیست که کشورهای فارسی‌زبان نیز سیر زبانی یکسانی را با

ایران داشته باشد. آیا پژوهشی به این موضوع اشاره کرده است؟

دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی در مقدمه یکی از کتاب‌های خود، سخنان کودکان خردسال افغانی را نقل می‌کنند که برای بزرگسالان ایرانی سخنانی کاملاً ادبی و شعرگونه است و به هیچ عنوان در گفتار روزمره ما به کار نمی‌رود. از واژگان پایه در کشورهای دیگر نیز نمی‌توانیم استفاده کنیم، چه رسد به کسانی که می‌خواهند زبان فارسی را یاد بگیرند و درواقع هیچ واژگان پایه‌ای ندارند.

سرانجام گروه دیگر، بزرگسالان سوادآموز هستند که آشکار است واژه‌هایی که بزرگسالان در ک مرک می‌کنند، به مراتب گسترده‌تر از کودک است. آیا یک فرد سی‌ساله بی‌سواد و یک فرد ده‌ساله بی‌سواد و یک کودک شش‌ساله که تازه پا به مدرسه گذاشت، هر سه، واژه‌های یکسانی را بلد هستند؟

در جدول‌های طبقه‌بندی مشکلاتی راه یافته و به نظر می‌رسد واژه‌هایی در جدول‌ها آمده که ارتباط‌دادن آنها به موضوع جدول خالی از اشکال نباشد.

مواردی از یکسان‌بودن ثبت یک واژه در جدول‌های پلکانی و پایه‌ای دیده می‌شود:

ردیف	نواقص
۱	«بی‌سواد» در واژگان پایه چهارم و «بی‌سواد» واژگان پایه پنجم
۲	پاک‌کن و پاک کن (در یک مورد فاصله و در چهار مورد دیگر با نیمه‌فاصله ثبت شده است).
۳	«تخم مرغ» و «تخم مرغ» (در سه مورد با فاصله و در دو مورد دیگر با نیمه‌فاصله ثبت شده است).
۴	«خط کش» بهتر است با نیمه‌فاصله ثبت شود
۵	«سیب‌زمینی» و «سیب زمینی» (در چهار مورد با فاصله و در یک مورد دیگر با نیمه‌فاصله ثبت شده است). بهتر است با نیمه‌فاصله ثبت شود.
۶	«مدادرناش» و «مداد تراش» (در چهار مورد با فاصله و در یک مورد دیگر با نیمه‌فاصله ثبت شده است). بهتر است با نیمه‌فاصله ثبت شود.

فهرست واژگانی ارائه شده، در نگاه اول دارای توالی طولی منطقی است؛ به این ترتیب که واژه‌هایی که برای سال اول پایه در نظر گرفته می‌شود، در پایه دوم نیز به صورت پیش‌فرض پایه هستند. به عبارت دیگر فهرست واژه‌های پایه سال دوم دستان عبارت است از واژه‌های پایه اول دستان به علاوه واژه‌های پایه مختص پایه دوم دستان (که برای اول دستانی‌ها پایه در نظر گرفته نشده است).

در صفحه ۴۶ کتاب آمده است: «... واژه‌ها از پرسامدترین تا کم‌پرسامدترین به ترتیب در پله‌ها یا چارک‌های اول تا چهارم تنظیم شده‌اند... بدیهی است که واژه‌های پله‌های پایین‌تر را می‌توان در بخش‌های بعدی و بالاتر نیز به کار برد... واژه‌های پلکانی بر اساس افزایش تدریجی سطح دشواری کتاب‌های درسی و آموزش‌ها تنظیم شده‌اند. همانطور که پیش از این گفته شد، این ترتیب پلکانی بر اساس بسامد واژه‌ها یعنی میزان کاربرد آنها توسط دانش‌آموزان و تسلط ایشان بر آنها تنظیم شده‌اند...». اما به نظر می‌رسد که رعایت این توالی طولی تنها به پایه‌ها محدود می‌شود و اگر پله‌ها یا چارک‌های ارائهٔ واژه‌ها را نیز مهم بدانیم (آنگونه که در کتاب بر آن تأکید شده است)، آنگاه می‌توان در منطقی‌بودن پله‌ها تردید کرد. در ادامه فهرست واژه‌های ارائه‌شده به ترتیب هر پایه به تفکیک می‌آید و سپس موارد گریز از هنجار مشخص‌تر می‌شود.^۱ موارد مغایرت با این اصل در زیر به ترتیب پایه تذکر داده می‌شود:

پایه/پله	پله اول	پله دوم	پله سوم	پله چهارم
پایه اول	۳۱	۴۲	۳۳	۳۱
پایه دوم	۵۶	۵۹	۷۲	۵۱
پایه سوم	۷۳	۷۷	۸۶	۵۱
پایه چهارم	۹۶	۱۲۶	۱۲۷	۷۶
پایه پنجم	۱۲۷	۱۲۸	۱۳۹	۱۰۳

بررسی جای‌دهی واژه‌های در پله‌ها

در این کتاب، واژه «انگشت» در پایه‌های چهارم و پنجم جزء واژه‌های پایه گزارش شده، در حالی که واژه «انگشتر» جزء واژه‌های پایه در هر پنج پایه است. واژه «راست» را داریم، ولی «چپ» را نداریم. اصل این است که واژه‌هایی که در پایه‌های پایین‌تر در پله‌های پایین‌تری جای‌دهی شده‌اند، در پایه‌های بالاتر نیز در همان پله یا پله‌ای پایین‌تر جای‌دهی شوند. تخطی از این اصل را با عنوان رعایت‌نکردن سطح دشواری در جدول‌های مختلف به ترتیب واژه‌های پایه‌های ۱ تا ۵ آورده‌ایم:

۱. یکی از نویسندهای کتاب حاضر در گفت‌وگو با نویسندهای مقاله اعلام داشتند که این اختلاف عدم دستکاری نتایج پژوهش و یافته‌های است. به این معنی که برای هر پایه بهصورت جداگانه فهرست واژه‌های پایه تخمین زده شد و نتایج ارائه گردید.

۱. بررسی جای دهی واژه های پایه اول در پله های پایه های ۱ تا ۵

این واژه ها در پایه های ۱ تا ۵ مشترک هستند؛ یعنی همه پایه ها، این واژه ها را به عنوان واژه های مشترک خود دارند. در این بخش به بررسی جای دهی واژه ها در پله های مختلف پایه های ۱ تا ۵ و ارائه ۵ نمونه می پردازیم.

ملاحظات	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
جای دهی این واژه در پله اول در همه پایه های منطقی به نظر می رسد	۵/۱	۴/۱	۳/۱	۲/۱	۱/۱	آب	۱
رعایت نشدن سطح دشواری: این واژه در پایه اول و دوم در پله اول قرار دارد، اما در پایه های سوم تا پنجم در پله دوم.	۵/۲	۴/۲	۳/۲	۲/۱	۱/۱	بچه	۲
رعایت نشدن سطح دشواری: این واژه در پایه اول در پله اول قرار دارد، اما در پایه های سوم تا پنجم در پله دوم.	۵/۲	۴/۲	۳/۲	۲/۴	۱/۱	برگ	۳
رعایت نشدن سطح دشواری: جای دهی نامناسب واژه در پایه های سوم و چهارم.	۵/۱	۴/۲	۳/۲	۲/۱	۱/۱	بسقاب	۴
رعایت نشدن سطح دشواری: جای دهی نامناسب واژه در پایه های دوم تا پنجم.	۵/۲	۴/۲	۳/۲	۲/۲	۱/۱	پدر	۵

۲. بررسی جای دهی واژگان پایه در پایه دوم

این واژه ها در پایه های ۲ تا ۵ مشترک هستند، یعنی همه پایه ها این واژه ها را به عنوان واژه های مشترک خود دارند. در این بخش به بررسی جای دهی واژه ها در پله های مختلف پایه های ۲ تا ۵ و ارائه ۵ نمونه می پردازیم:

ملاحظات	۱	۲	۳	۴	۵	۶
جای دهی این واژه در پله اول در همه پایه های منطقی به نظر می رسد	۵/۱	۴/۴	۳/۳	۲/۱	دستمال	۱

ملاحظات	۴/۳/۴	۴/۴/۴	۴/۴/۴	۴/۴/۴	۴/۴/۴	۴/۴/۴
رعایت‌نشدن سطح دشواری؛ جای‌دهی نامناسب واژه در پایه‌های دوم و چهارم	۵/۱	۴/۴	۳/۳	۲/۱	میخ	۲
رعایت‌نشدن سطح دشواری؛ جای‌دهی نامناسب واژه در پایه‌های سوم و چهارم	۵/۱	۴/۳	۳/۴	۲/۲	رسرو	۳
رعایت‌نشدن سطح دشواری؛ جای‌دهی نامناسب واژه در پایه پنجم	۵/۴	۴/۱	۳/۱	۲/۲	سوزن	
رعایت‌نشدن سطح دشواری؛ جای‌دهی نامناسب واژه در پایه پنجم	۵/۲	۴/۱	۳/۱	۲/۲	مسجد	۵

۳. بررسی جای‌دهی واژه‌های پایه سوم در پله‌های پایه‌های ۳ تا ۵

ملاحظات	۴/۴/۴	۴/۴/۴	۴/۴/۴	۴/۴/۴	۴/۴/۴
رعایت‌نشدن سطح دشواری؛ جای‌دهی نامناسب واژه در پایه چهارم	۵/۱	۴/۴	۳/۱	شکلات	

۴. بررسی جای‌دهی واژه‌های پایه چهارم در پله‌های پایه‌های چهارم تا ۵

رديف	واژه	پله/پایه	پله/پایه	ملاحظات
۱	آشپز	۴/۱	۵/۳	رعایت‌نشدن سطح دشواری؛ جای‌دهی نامناسب واژه در پایه پنجم
۲	فوتبال	۴/۱	۵/۳	رعایت‌نشدن سطح دشواری؛ جای‌دهی نامناسب واژه در پایه پنجم
۳	قفل	۴/۱	۵/۳	رعایت‌نشدن سطح دشواری؛ جای‌دهی نامناسب واژه در پایه پنجم
۴	کلید	۴/۱	۵/۳	رعایت‌نشدن سطح دشواری؛ جای‌دهی نامناسب واژه در پایه پنجم
۵	کمد	۴/۱	۵/۳	رعایت‌نشدن سطح دشواری؛ جای‌دهی نامناسب واژه در پایه پنجم

وازگان پایه از زبان کودکان ایرانی ۲۲۷

ردیف	واژه	پله/پایه	پله/پایه	ملاحظات
۶	مسواک زدن	۴/۱	۵/۴	رعایتشدن سطح دشواری: جای دهی نامناسب واژه در پایه پنجم
۷	انگشت	۴/۴	۵/۱	رعایتشدن سطح دشواری: جای دهی نامناسب واژه در پایه چهارم

۵. بررسی جای دهی واژه های پایه اول در پله های پایه های ۱ تا ۵

از میان واژه های که تنها به فهرست وازگان پایه در پایه پنجم قرار دارد، تنها یک واژه در پله های اول و دوم قرار گرفته است و سی و یک واژه به پله سوم و سی و نه واژه به پله چهارم اختصاص دارد.

ردیف	واژه	پله/پایه
۱۶	خاکانداز	۵/۳
۱۷	خداؤند	۵/۳
۱۸	خبربره	۵/۳
۱۹	خواستن	۵/۳
۲۰	رنگ	۵/۳
۲۱	زباله	۵/۳
۲۲	سوت	۵/۳
۲۳	شاخه	۵/۳
۲۴	شکم	۵/۳
۲۵	صفحه	۵/۳
۲۶	طلا	۵/۳
۲۷	عاشورا	۵/۳
۲۸	عسل	۵/۳
۲۹	فیلم	۵/۳
۳۰	قشنگ	۵/۳

ردیف	واژه	پله/پایه
۱	خون	۵/۱
۲	فکر کردن	۵/۲
۳	آشپزخانه	۵/۳
۴	آواز	۵/۳
۵	بادام	۵/۳
۶	بادکنک	۵/۳
۷	باز کردن	۵/۳
۸	بیابان	۵/۳
۹	پوشش	۵/۳
۱۰	تاكسي	۵/۳
۱۱	تعطيل	۵/۳
۱۲	تنبل	۵/۳
۱۳	جمع کردن	۵/۳
۱۴	چاه	۵/۳
۱۵	حوض	۵/۳

۲۲۸ نقدنامه زبان‌شناسی و زبان‌های خارجی (۵)

ردیف	واژه	پله/پایه
۵۴	خوشمزه	۵/۴
۵۵	دامن	۵/۴
۵۶	دماغ	۵/۴
۵۷	ریش	۵/۴
۵۸	سایه	۵/۴
۵۹	سیر	۵/۴
۶۰	شام	۵/۴
۶۱	عصا	۵/۴
۶۲	قد	۵/۴
۶۳	کاشی	۵/۴
۶۴	کوزه	۵/۴
۶۵	گردن	۵/۴
۶۶	لاستیک	۵/۴
۶۷	لانه	۵/۴
۶۸	لبخند	۵/۴
۶۹	لگد زدن	۵/۴
۷۰	ماسه	۵/۴
۷۱	مقننه	۵/۴
۷۲	منزل	۵/۴

ردیف	واژه	پله/پایه
۳۱	کره	۵/۳
۳۲	کمک کردن	۵/۳
۳۳	مریا	۵/۳
۳۴	استخوان	۵/۴
۳۵	آسفالت	۵/۴
۳۶	باغچه	۵/۴
۳۷	برنده شدن	۵/۴
۳۸	بنزین	۵/۴
۳۹	بیمارستان	۵/۴
۴۰	پارک	۵/۴
۴۱	پسته	۵/۴
۴۲	پلیس	۵/۴
۴۳	تحت	۵/۴
۴۴	تراش	۵/۴
۴۵	تند	۵/۴
۴۶	تنگ	۵/۴
۴۷	توت	۵/۴
۴۸	جامدادی	۵/۴
۴۹	جشن	۵/۴
۵۰	جواب دادن	۵/۴
۵۱	جوان	۵/۴
۵۲	جیب	۵/۴
۵۳	حل کردن	۵/۴

۶. منابع

- نعمتزاده، شهین، دادرس، محمد، دستجردی کاظمی، مهدی، منصوریزاده، محمدم. (۱۳۹۰). *واژگان پایه فارسی از زبان کودکان ایرانی*. تهران: مدرسه علاقمندان، جعفر. (۱۳۸۰). «واژگان پایه در خدمت ادبیات کودک و برنامه ریزی درسی» در کتاب ماه کودک و نوجوان. صص. ۸۴-۸۰.
- McCarthy, Michael and Carter, Ronald. (2003). What constitutes a basic Spoken vocabulary? In *Research Notes issue 13/ August 2003/ 5-7*. University of Cambridge ESOL (English for Speakers of Other languages Examinations).
- Melka Teichroew, F. (1982). Receptive versus Productive Vocabulary: a survey. *Interlanguage Studies Bulletin*. 6 (2): 5-33.
- Melka, F. (1997). Receptive vs. Productive Aspects of Vocabulary. In Schmitt, N. and M. McCarthy (Eds.): *Vocabulary: Description, Acquisition and Pedagogy*. Cambridge: Cambridge University Press. 84-102.
- Waring, Rob. (1999). "Tasks for Assessing Second Language Receptive and Productive Vocabulary. Ph.D. Dissertation. University of Wales.